

นิทานสุภาชิตจีน (142) 成语故事 (一四二)

นิทานสุภาชิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 问鼎中原/問鼎中原 wèn dǐng zhōngyuán (เวิ่น ตึง จงหยวน) โดย คำว่า 问/問 wèn (เวิ่น) แปลว่าถาม 鼎 dǐng (ตึง) แปลว่ากระดางทองสัมฤทธิ์ในสมัยโบราณของจีน 中原 zhōngyuán (จงหยวน) แปลว่าภาคกลาง ศูนย์กลาง นำมารวมกันแปลตรงรูปศัพท์ หมายถึง ภูมิภาคกระดางทองสัมฤทธิ์ของภาคกลาง มีความหมายแฝงถึง การท้าทายอำนาจรัฐจากศูนย์กลาง เพื่อหวังโค่นล้มอำนาจแก่นั่นเอง รายละเอียดดูตัวอย่างจากนิทานสุภาชิตนี้

(ที่มาภาพ : <http://image.baidu.com/search>)

จีนในยุคก่อนมีการสถาปนาราชวงศ์ปกครองกันแบบกลุ่มชนชาติ ในกลุ่มชนชาติหนึ่งจะเลือกผู้นำที่มีคุณธรรมสูงส่ง และเป็นผู้มีคุณูปการต่อสังคม ก็จะได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้นำ ต้ายหฺวี 大禹 Dà Yǔ เป็นบุคคลหนึ่งที่สร้างผลงานด้านการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมได้สำเร็จ จึงได้รับเลือกให้เป็นผู้นำกลุ่ม เมื่อบ้านเมืองเจริญจนขยายดินแดนได้กว้างมากขึ้น ก็จะส่งบุตรหลานไปปกครอง จนสุดท้ายขยายได้แก่แว่นแคว้น ต้ายหฺวีจึงได้หลอมกระดางทองสัมฤทธิ์สามขาขึ้นมาจำนวนเก้าใบ มอบให้เจ้าเมืองทั้งเก้าแคว้น ดังนั้น ต่อมาในยุคสมัยราชวงศ์เซี่ย 夏 Xià ซาง 商 Shāng และโจว 周 Zhōu ล้วนถือว่าใครก็ตามที่ได้กระดางทองสัมฤทธิ์ไว้ครอบครองทั้งเก้าใบ ก็จะเป็นเจ้าแห่งอาณาจักร ดังนั้น ตึง หรือกระดางนี้

จึงกลายเป็นสัญลักษณ์แห่งอำนาจ จนมาถึงราชวงศ์โจว ในยุคสมัยรัฐศึก 战国/戰國 Zhàn Guó (จันกั๋ว) เป็นช่วงที่ราชวงศ์โจวผู้ซึ่งเป็นศูนย์กลางอำนาจแห่งจักรวรรดิจีนมีกำลัง และอำนาจอ่อนแอลงอย่างมาก เหล่าเจ้าผู้ครองนครรัฐต่างๆ ทั้งหลายกลับมีอำนาจมากกว่าศูนย์กลางอำนาจ แต่ละรัฐบุ่งพุ่งชิงตีชิงเด่นกันจนได้ชื่อว่ายุครัฐศึก ในช่วงนี้เอง รัฐผู้ยิ่งใหญ่ทางใต้นามว่ารัฐฉู่ 楚国/楚國 Chǔ Guó (ชู่กั๋ว) ยกกองทัพขึ้นเหนือบุกยึดได้เมืองต่างๆ อย่างราบรื่น จนประชิดติดชายแดนเมืองหลวง เมืองศูนย์กลางแห่งราชวงศ์โจว ราชสำนักจึงส่งนักเจรจาถึงทงนามว่าหวังซุนหม่า่น มาพบกับเจ้าเมืองฉู่ เจ้าเมืองฉู่พอเห็นตัวแทนจากศูนย์กลางมา ก็ถามโดยไม่เกรงใจว่า ได้ทราบมาว่า ในบรรดาตั้งทั้งเก้าใบนั้น ใบใหญ่ที่สุดเป็นของโจว อยากทราบที่ตั้งของโจวนั้นใหญ่เท่าใด หนักเท่าใดกันแน่ หวังซุนหม่า่นรู้จุดประสงค์ของผู้ถามทันที เพราะเขารู้ว่า เจ้ารัฐฉู่คงคิดอยากโค่นอำนาจโจวแน่แท้ จึงตอบไปว่า อันขนาดต่างๆ ของตั้งทั้งเก้าใบนั้น ไม่บังควรที่คนอื่นจะรับรู้ และไม่ควรจะสอบถาม ผู้ที่จะครอบครองมันได้ย่อมเป็นผู้ที่สวรรค์กำหนด และเป็นผู้ที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จึงจะครอบครองมันได้ เจ้าแห่งรัฐฉู่ได้ฟังเช่นนั้นก็รู้ว่า ตนเองยังไม่ควร และยังไม่มีบารมีพอที่จะแทนที่ราชวงศ์โจวได้ จึงเลิกทัพกลับเมืองตัวเองไป ต่อมาคำคำนี้ จึงถูกเปรียบกับผู้ที่กล่าวคำนี้ว่า ประสงค์จะโค่นอำนาจแก่กลาง

ข้อคิดจากประโยคสุภาชิตนี้
成语比喻：企图夺取天下。
成語比喻：企圖奪取天下。
Chéngyǔ bǐyù： Qitú duóqǔ tiānxià.

เฉิงยฺหวี่ บี้ยฺวี : ฉู่กั๋ว ต้วฉวี เทียนเซี่ย
สุภาชิตเปรียบว่า พยายามที่จะยึดครองอำนาจ
ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาชิตนี้ เช่น

手机市场一直被西方人垄断，没想到近几年来中国的华为手机已经能与苹果手机问鼎中原。

手機市場一直被西方人壟斷，沒想到近幾年來中國的華為手機已經能與蘋果手機問鼎中原。

Shǒujī shìchǎng yīzhí bèi xīfāng rén lǒngduàn, méi xiǎngdào jīn jǐ niánlái Zhōng Guó de Huáwéi shǒujī yǐjīng néng yǔ Píngguǒ shǒujī wèndǐng zhōngyuán.

ไฉ่วจี ฉื่อฉ่าง อี้จื่อ เป่ย์ ซื่อฟางเหริน หล่งตวัน, เหมย์ เสี่ยงเต้า จัน จี้ เหนียน ไหล จงกั้ว เตอะ ฮวาเหวย ไฉ่วจี อี้จิง เหนิง ฮวี่ ฟิงกั้ว ไฉ่วจี เวิน ตัง จงหยวน.

ตลาดโทรศัพท์มือถือถูกผูกขาดโดยชาวตะวันตกมาตลอด คาดไม่ถึงว่าในช่วงหลายปีมานี้โทรศัพท์ Huawei ของประเทศจีนจะสามารถขึ้นมาสู้กับโทรศัพท์ Apple ได้

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนลิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง